

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

[Tidligere seminarer](#)

Fafo Østforum seminar 23. mars kl 14-16. Allmenngjøring av tariffavtaler er tema for vårens første seminar. Innledning bl.a. ved Tariffnemdas leder Håvard Holm, og deretter paneldebatt med representanter fra partene og tilsynsmyndighetene. Møteledelse ved Fafo Østforums prosjektleder, Line Eldring. Program og påmeldingsinfo kommer. (Fafo Østforum, 09.02.11)

Ny nettside om EU og arbeidsliv. EUs politikk og regelverk påvirker norsk arbeidsliv, både direkte og indirekte. Fafo har, på oppdrag fra LO, utarbeidet en ny nettside som gir nyhetstjeneste, oversikt og bakgrunnskunnskap om EU/EØS-saker med betydning for arbeidsliv og fagbevegelse. Redaktør for nettstedet er Fafo-forsker Anne Mette Ødegård (bildet). Nettsiden finner du her: <http://www.fafo.no/euobs/>

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING

[Temaside om allmenngjøring](#)

Bakgrunn. Forslag om videreføring av en rekke allmenngjøringsforskrifter ble av Tariffnemda sendt ut på høring i juli 2010. Se [oversikt over høringer fra tariffnemda](#). Forskriften for grønn sektor ble fornyet da Tariffnemda hadde møte 20. september. Flere begjæringer rakk ikke nemda, og de fire sakene som gjensto har måttet vente til møtet som ble avholdt 20. desember. Tariffnemnda vedtok da å videreføre to av de fire foreskriftene.

Åpen for mer innsyn i lønn. Tillitsvalgte i sektorer med allmenngjøring har flere verktøy mot sosial dumping enn andre tillitsvalgte. Og arbeidsgiverne har flere plikter enn andre arbeidsgivere. Tariffnemndas leder Håvard Holm mener at disse "tilleggsverktøyene" burde kunne vurderes for hele det norske arbeidslivet. Han presiserer at dette er hans private tanker. (Fri Fagbevegelse, 02.02.11) [Mer om verktøy mot sosial dumping](#)

Sa nei til lovfestet minstelønn på norske petroleumsanlegg. Tariffnemndas leder Håvard Holm tror ikke vi vil se sosial dumping framover på norske petroleumsanlegg. Derfor sa han nei til allmenngjort minstelønn. - Det er ikke sannsynliggjort at lønns- og arbeidsvilkårene vil bli vesentlig svekket på landanleggene, sier Holm. (Magasinett, 31.01.11) [Les mer](#) Foto: Håvard Sæbø

Petroleumstilsynet ønsket minstelønn. Før jul ble lovfestet minstelønn opphevet for flertallet av ansatte på norske petroleumsanlegg. Stikk i strid med rådene fra Petroleumstilsynet. - Forskriften om allmenngjøring har en preventiv effekt, og det kunne vært hensiktsmessig å videreføre den, sier Olaf Thuestad, direktør i Petroleumstilsynet. (Magasinett, 28.01.11) [Les mer](#)

Eksempler på tiltak mot sosial dumping

Brosjyre mot sosial dumping Under paraplyorganisasjonen LO ytre Nordmøre har Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, EL & IT Forbundet og Handel og Kontor gått sammen om å utgi brosjyren «Tariffavtale eller sosial dumping?». - At man jobber på tvers av særforbundene er forbilledlig, sier distriktssekretær Rune Solenes Opstad i LO Møre og Romsdal. (EL & IT, 08.02.11) [Les mer](#)

Danske arbeidsgivere går mot dumping. Danske arbeidsgivere i byggesektoren har blitt enige med fagforbundet 3F om å bekjempe lønnsdumping. En ny overenskomst mellom 3F og Dansk Håndverk setter kampen mot sosial dumping på kartet. Dette gjør de blant annet gjennom å ansvarliggjøre alle i kjeden av entreprenører i et byggeprosjekt. (LO, 02.02.11) [Mer om dette på EU fagligt nettverk](#)

Andre nyhetssaker om sosial dumping

Få tilfeller av sosial dumping i landbruket.

- Sosial dumping er ikke noe problem i norsk landbruk, mener koordinator Berit Bøe, Arbeidstilsynet. - En svært liten del av de avdekkede forhold Arbeidstilsynet påpekte under kontroller i fjor, dreide seg om forhold rundt lønn og overtidsgodtgjørelser. (Norsk Landbruk/LA, 31.01.11) [Les mer](#)

Sosial dumping på Trehørningen. Utenlandske arbeidere har jobbet for bare 80 kroner i timen på Eidsiva Bioenergis nye varmesentral i Hamar. En av underentreprenørene, et estisk firma, har ikke fulgt norske lover og regler for lønn for sine arbeidere. Nå lover de bedring. (NRK Hedmark og Oppland, 28.01.11) [Les mer](#)

Konferansen «Fra skitten vask til ren idyll»

Opprydning i renholdsbransjen. Arbeidsminister Hanne Bjurstrøm, LO-leder Roar Flåthen og NHO-sjef John G. Bernander redegjorde for opprydningen som nå pågår innen renholdsbransjen: De jobber med å innføre krav om tarifflønn for alle i renholdsbransjen (allmenngjøring), regionale verneombud og ID-kort for renholdsansatte. Godkjenningsordningen for renholdsfirmaer må i følge Bjurstrøm utsettes til slutten av året. (Dagbladet, 27.01.11) [Les mer](#)
[Foredrag fra konferansen](#) (NHO Service, 31.01.11)
[Bjurstrøm: Felles løft for renholdsbransjen](#) (AD, 26.01.11) *Se også saken til høyre*

Mange migranter kontakter NAF om sosial dumping.

- De som kontakter NAF (Norges Arbeidsmandsforbund) om sosial dumping er ofte 1. generasjons innvandrere, ureturnerbare asylsøkere, statsløse, papirløse, illegale innvandrere, ofre for menneskehandel og alminnelige bedrifter og tillitsvalgte, sa Geir Gamborg-Nielsen (bildet). - Hovedmålet er å få et renholdsmarked som premierer seriøsitet, sa direktør Petter Furulund. (NHO Service, 25.01.11) [Mer fra konferansen](#)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

NITO: - Frps forslag er uforenlig med prinsippene i norsk arbeidsliv.

Frp vil foreslå velferdskutt og lavere lønn til innvandrere som et integreringstiltak i arbeidslivet. - Det er forbudt ved lov å diskriminere i Norge, og lik lønn for arbeid av lik verdi ligger til grunn for all avlønning i norsk arbeidsliv, sier NITO-president Marit Stykket. (NITO, 10.02.11) [Les mer](#)

Frp vil vurdere lavere lønn til innvandrere. Det er gode argumenter for å gi innvandrere lavere lønn enn andre, mener Frps innvandringspolitiske talsmann, Per-Willy Amundsen. - Lønna blir regulert av tariffavtalene. De gjelder for alle. Vi i LO kjemper mot sosial dumping, og for oss vil det være helt uaktuelt å lønne folk etter etnisitet, sier LOs nestleder Tor Arne Solbakken (VG, 07.02.11). [Les mer](#)

Enklere adgang til jobb for tredjelandsborgere.

Europaparlamentets justiskomité mener "kombinert tillatelse" bør være tilstrekkelig for å gi arbeidstakere fra tredjeland mulighet til

både å bo og arbeide i EU, samt at de skal få en rekke av rettighetene som EUs innbyggere har. (NHO Europanytt /European Parliament, 04.02.11) [Les mer](#)
Se også: [EU strides om innvandring](#) (Dansk LOs ugebrev A4, 07.02.11)

Nyttig informasjon til utenlandske arbeidstakere.

Brosjyrene "Velkommen som arbeidstaker i Norge" er et arbeidsverktøy for dem som skal informere på byggeplassene om bl.a. HMS. Brosjyrene foreligger nå i reviderte utgaver. De er utgitt på engelsk, russisk, polsk, latvisk, litauisk, estisk, rumensk og norsk. De er tilgjengelige både i trykt versjon og digitalt på Fellesforbundets nettsider. (Fellesforbundet, 03.03.11) [Les mer](#)

Klarer ikke å fylle arbeidsinnvandringskvoten. Norske bedrifter har aldri vært i nærheten av å kunne fylle kvoten på 5.000 faglærte fra land utenfor EØS. – Kvoten ble satt til 5.000 fordi antallet ikke innebærer negative konsekvenser for innenlandske arbeidssøkere, og at det samtidig legger godt til rette for å imøtekomme arbeidskraft-behovet vårt. - Det er ikke noe mål at kvoten skal fylles opp, sier statssekretær Gina Lund i Arbeidsdepartementet. (Bygg.no/NTB, 25.01.11) [Les mer](#)

Rekrutteringsproblemer og mangel på fagarbeidere. NAVs bedriftsundersøkelse i fjor viste at 27 prosent av bedriftene har rekrutteringsproblemer. Mangelen på fagarbeidere er stor. Sveisere og platearbeidere til olje- og verftsindustrien etterspørres. Utenlandske arbeidere kan være en løsning i mangel på norske faglærte. I dag er det en kvote på 5.000 personer som får adgang til arbeidsinnvandring, men kvoten har aldri blitt fylt. (Oilinfo, 25.01.11) [Les mer](#)

TJENESTEDIREKTIVET

[Temaside om tjenstedirektivet](#)

luftlinje

NHO

Tjenstedirektivets muligheter for næringslivet. BUSINESSEUROPE, hvor NHO er medlem, har publisert en rapport om implementeringen av Tjenstedirektivet i EØS-området. Rapporten tar for seg de mulighetene direktivet har skapt for næringslivet. (NHO Europanytt/BUSINESSEUROPE, 01.02.11) [Les mer](#)

Indre marked: Tjenestemarkedet ennå ikke fullt utnyttet. Europaparlamentets indre markedskomité mener at mangel på informasjon og unødvendige administrative byrder fremdeles hindrer handel med tjenester over landegrensene. (NHO Europanytt/European Parliament, 31.01.11) [Les mer](#)

Rapport om implementeringen av Tjenstedirektivet. ESA (EFTAs overvåkingsorgan) har publisert en rapport om implementeringen av Tjenstedirektivet i EFTA-landene Norge, Island og Liechtenstein. Rapporten gir en oversikt over endringene i nasjonalt lovverk som følge av implementeringen av direktivet. Den inneholder også informasjon om administrative begrensninger som EFTA-landene anser som berettiget ut ifra allmenne hensyn. (NHO Europanytt, 28.01.11) [Les mer](#)
Les [Report on the Implementation of Directive 2006/123/EC in the EFTA States](#) (ESA, 26.01.11)

EF-DOMSTOLEN

[Temaside om EF-domstolen](#)

LO vil styrke streikeretten i EU. LO mener EU-domstolens dommer i Viking-, Laval-, Luxemburg- og Rüffert-sakene er med på å undergrave det som er kjernen i all fagorganisering; retten til å bekjempe sosial dumping gjennom organisering og faglige aksjoner. – Forholdet mellom faglige rettigheter og de økonomiske friheter er i ubalanse. Retten til å streike må bli respektert, skriver LO. (Fri Fagbevegelse, 01.02.11) [Les mer](#)

ANDRE NYHETER

- **De kaller det «payback», men det er menneskehandel.** Litauere lures til å betale for såkalt sikker jobb i Norge, men ender opp med luselønn og som gjeldsslaver - ren menneskehandel mener LO Vestfold. - Jeg har sett eksempler på utenlandske arbeidstakere som må betale et par tusen i måneden som «payback» til de som skaffet dem jobben, sier Raymond Marthinsen, leder i LO i Larvik og Lardal. - De kaller det «payback», men det er en form for menneskehandel, fortsetter han. (NRK Vestfold, 03.02.11) [Les mer](#)

Stabil arbeidsledighet. Det norske arbeidsmarkedet var stabilt fra tredje til fjerde kvartal av 2010, med minimale endringer i ledighetsraten. Det viser den ferske arbeidskraftundersøkelsen (AKU) som blir lagt frem av Statistisk sentralbyrå (SSB). - Vi ser en klar oppgang i sysselsettingen, men også at arbeidsinnvandringen øker. Dermed må vi innstille oss på at 3,5 prosents ledighet blir et nytt normalnivå, sier seniorøkonom Kjersti Haugland i DnB Nor Markets (E24, 02.02.11) [Les mer](#)

FLERE NYHETER finner du på [Fafø Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafo Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikkkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafo Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafo Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafo Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafo Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafo.no